

WAAROM **TON BÜCHNER** (AKZONOBEL) KLIMAATBRIEF
AAN WERELDLEIDERS ONDERTEKENDE

CEO'S DRINGEN AAN OP ACTIE

In de aanloop naar de klimaatop in december dringen de topmannen van 43 grote bedrijven, waaronder AkzoNobel en DSM, in een open brief aan de wereldleiders aan op actie. Volgens Ton Büchner van AkzoNobel kan de chemie-industrie een sleutelrol vervullen in de circulaire economie. "Als je materialen op een effectieve wijze wilt hergebruiken, moet je wel over de juiste chemicaliën beschikken."

Tekst: Joost van Kasteren

Het is tijd voor concrete en effectieve stappen tegen klimaatverandering, vinden 43 CEO's uit het internationale bedrijfsleven. Zij schrijven dit in een open brief aan de wereldleiders die aanwezig waren bij het jaarlijkse voorjaarsoverleg van de Wereldbank en het IMF in Washington. De CEO's hopen dat de leiders de oproep meenemen naar de 21ste klimaatconferentie van de VN (de COP 21) van 30 november tot en met 11 december in Parijs. Die moet een nieuw klimaatverdrag opleveren voor een duurzame, koolstofarme toekomst, terwijl de temperatuurstijging onder de 2 graden Celsius

blijft. De brief is onder meer ondertekend door de topmannen van Unilever, ING, Philips, Volvo, Solvay, Dow, DSM en AkzoNobel. Zij geloven dat de private sector een verantwoordelijkheid heeft om actief deel te nemen aan de wereldwijde inspanningen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en te komen tot een klimaatbestendige economie. Meer gebruikmaken van alternatieve energiebronnen en een beprijzing van CO₂ zien zij als mogelijke oplossingen. Een van de ondertekenaars is Ton Büchner, CEO van AkzoNobel. Klimaatverandering is volgens hem al jaren een topprioriteit voor AkzoNobel, en dat zal ook zo blijven. Akzo-

Nobel ondersteunde in 2009 de gezamenlijke agenda van de klimaatop van Kopenhagen en in de aanloop naar deze belangrijke top ondersteunt het bedrijf deze agenda opnieuw. "We moeten veel krachtiger optreden tegen klimaatverandering", zegt Büchner, "en voorafgaand aan de klimaatop in Parijs zien we bemoedigende signalen: het tij lijkt te keren. Met deze open brief willen we overheden laten weten dat het bedrijfsleven van hen verwacht dat zij het voortouw nemen door ambitieuze klimaatdoelen te stellen. We willen bovendien laten zien dat het bedrijfsleven bereid is regeringen daarbij te helpen en klaarstaat om praktische klimaatoplossingen in de praktijk te brengen."

De open brief verwijst naar de Sustainable Development Goals, die duurzame economische groei in ontwikkelingslanden stimuleren. Maar daar is energie voor nodig. Hoe verhoudt de noodzaak van economische groei zich tot het terugdringen van broeikasgassen? Büchner: "We moeten afstappen van

Ton Büchner: 'De open brief is een oproep tot leiderschap.'

FOTO: ANP

SHELL: 'MAAK CO2 DUURDER'

Bij de ondertekenaars van de klimaatbrief zit maar een enkele CEO van een olie- of gasbedrijf, maar dat wil niet zeggen dat het klimaat hun niet aan het hart gaat. Zes van hen, waaronder Ben van Beurden van Shell, pleitten enkele maanden geleden in een 'brandbrief' voor een reële prijs voor CO2 als een van de meest efficiënte manieren om de doelstellingen van het klimaatbeleid dichterbij te brengen. Of dat moet gebeuren via een emissiehandelssysteem zoals in Europa of via een CO2-belasting laten ze in het midden. Zolang de kosten maar een afspiegeling zijn van de externe effecten van CO2-uitstoot. Dus dichterbij de 40 euro per ton dan de 7 à 8 euro die het nu kost. De lage prijs van CO2 leidt volgens Dick Benschop, president-directeur van Shell Nederland, tot de Europese 'Energie Paradox': enerzijds investeren we tot 2020 zo'n 300 miljard in hernieuwbare bronnen, anderzijds stijgt de CO2-uitstoot doordat steeds meer gasgestookte centrales worden vervangen door kolencentrales, die per kilowattuur ruim twee keer meer CO2 uitstoten. "Het Europese energiebeleid is gas geven en remmen tegelijk", aldus Benschop. "Als de CO2-prijs hoger wordt, wordt aardgas economisch weer een stuk aantrekkelijker. Niet alleen goed voor het klimaat, maar ook voor de leveranciers van aardgas."

de veronderstelling dat economische groei onvermijdelijk gepaard gaat met een toename van de CO2-uitstoot en het verbruik van grondstoffen. Er is ruimte voor baanbrekende innovaties binnen alle segmenten van de economie waar energie en natuurlijke hulpbronnen worden gebruikt, bijvoorbeeld voor huisvesting en voedselproductie. En ook onze eigen processen kunnen efficiënter. We moeten en kunnen ons grondstoffenverbruik radicaal efficiënter maken, zodat mensen van een hogere levensstandaard kunnen genieten. Dit vraagt doorzettingsvermogen en het vermogen om anders te denken, maar het is wel degelijk mogelijk. Hernieuwbare brandstoffen maken in veel landen een belangrijk deel uit van de brandstofmix, en binnen de juiste kaders zouden ze nog veel meer kunnen opleveren.

Als toonaangevende producent van verf, coatings en specialistische chemicaliën concentreren we ons op de transformatie die binnen onze vier eindgebruikerssegmenten (gebouwen en infrastructuur, trans-

port, consumentenproducten en industrie) moet plaatsvinden. Op dit gebied streeft AkzoNobel al jaren naar de ontwikkeling van duurzame innovaties die als aanjager kunnen dienen voor de transformatie binnen deze sectoren – en daarbij ook de uitstoot van broeikasgassen helpen verminderen."

Over hernieuwbare brandstof gesproken: wat vindt u van het gebruik van biomassa voor energie?

"Voorlopig moeten we ervoor zorgen dat we toegang hebben tot allerlei verschillende energieoplossingen, zonder daarbij uit het oog te verliezen dat er aan sommige oplossingen nadelen kleven. Op de langere termijn is het doel geleidelijk over te stappen op meer hernieuwbare energiebronnen. We moeten iedere zinvolle stimulans om dit te bereiken ondersteunen, dus ook biomassa. Natuurlijk moet je ervoor waken dat de grond waarop je biomassa produceert niet ten koste gaat van landbouwgrond. Biomassa is echter ook een restproduct van de landbouw; het zou anders gewoon

als afval worden vernietigd. Bovendien is het mogelijk land dat niet geschikt is voor landbouw te gebruiken voor de productie van biomassa. Tijdens de energietransitie moeten we overstappen van kolen en olie op gas, en van gas op hernieuwbare brandstoffen."

Wereldwijd werpen CEO's zich op als ambassadeurs in de strijd tegen klimaatverandering onder het motto 'het wetenschappelijk debat over klimaatverandering is voorbij'. Dat is natuurlijk waar, maar is het, met de eerdere pogingen nog in het achterhoofd, ook voldoende om mensen te overtuigen?

"De open brief is een oproep tot leiderschap. En als onderdeel hiervan vormt de brief een belangrijke stap om mensen ervan te doordringen dat we dringend actie moeten ondernemen. We moeten het wetenschappelijke debat over klimaatverandering achter ons laten. Bij AkzoNobel willen we via onze leiderschapspositie en via onze acties mensen inspireren de noodzakelijke veranderingen door te

'Bedrijfsleven staat klaar met praktische klimaatoplossingen'

voeren. Tekenend voor deze filosofie is ons *Human Cities*-initiatief. Zo heeft AkzoNobel vorig jaar publieke steun bekend aan het initiatief '100 Resilient Cities' van de Rockefeller Foundation. Als onderdeel daarvan voeren we projecten uit in vier steden uit de lijst. We gaan ook een 'gids voor stedelijke veerkracht' samenstellen, om steden te helpen met de uitdagingen waar ze voor worden gesteld.

We zijn ons er tevens van bewust dat wij als mondiaal opererend bedrijf een positieve verandering kunnen bewerkstelligen door met onze klanten en leveranciers samen te werken. We weten hoe belangrijk het is om binnen de volledige waardeketen te communiceren, samen te werken en strategische samenwerkingsverbanden aan te gaan."

Een impliciete of expliciete vaststelling van koolstofprijzen is een van de mechanismen om investeringen in koolstofarme technologieën te stimuleren en zo het huidige emissiepatroon te doorbreken. De vraag is: hoe?

"Het daadwerkelijk integreren van milieuvraagstukken binnen onze economische systemen zal een belangrijke rol spelen bij het stimuleren van ander gedrag. Met onze nieuwe vierdimensionale economische benadering van milieukwesties proberen we hier meer inzicht in te krijgen. Een mondiaal vastgestelde koolstofprijs stimuleert de investering in alternatieve koolstofarme energiebronnen, omdat deze hierdoor economisch aantrekkelijker worden. Het is hierbij essentieel koolstof zo te prijzen dat dit wereldwijd tot een gedragsverandering leidt. Of er een handelssysteem of een belastingsysteem zal worden ingevoerd, is momenteel moeilijk te voorspellen. Maar als er belastingen worden geheven, dan is het verstandig de opbrengst hiervan te investeren in een koolstofarme economie."

De Global Commission on the Economy and Climate streeft naar nieuwe bedrijfsmodellen, zoals de circulaire of kringloopeconomie, om het grondstofverbruik terug te dringen. Wat vindt u daarvan?

"Wij ondersteunen de ambities, het arbeidsethos en het gevoel voor ondernemerschap achter de circulaire economie. AkzoNobel is zelfs een van de oprichters van Circle Economy, een coöperatie van publieke en private organisaties die tot doel heeft de overgang naar een circulaire economie te versnellen. We zijn al betrokken bij een aantal initiatieven waarin circulair wordt gedacht, zoals de ontwikkeling van chemische grondstoffen uit huishoudafval. Daarnaast hebben we diverse strategische partnerschappen gesloten om niet-hernieuwbare grondstoffen te kunnen vervangen. We denken dat de chemische industrie een sleutelrol binnen dit nieuwe economische model kan vervullen. Als je materialen op een effectieve wijze wilt hergebruiken, dan moet je wel over de juiste chemicaliën beschikken."

De overgang naar een koolstofarme, klimaatbestendige en circulaire economie vraagt om disruptieve innovaties. Hoe kunnen jullie die als gevestigde wereldspeler ontwikkelen en tegelijkertijd de continuïteit die aandeelhouders en andere belanghebbenden verwachten waarborgen? Is dat geen lastige paradox?

"Dit is iets wat toonaangevende bedrijven constant doen. Zij veranderen het spel en slagen erin grotere groeiën dankzij de innovaties waarmee ze het spel hebben veranderd. Om de concurrentie voor te blijven, moet je het lef hebben om zo'n tactiek toe te passen. Centraal binnen deze tactiek staat ons streven onze klanten efficiënter te laten werken. Onze biocidevrije coatings voorkomen bijvoorbeeld dat orga-

JAN PAUL VAN SOEST: 'KRACHTIG SIGNAAL AAN DE POLITIEK'

"Het effect van een oproep als deze van de CEO's kun je natuurlijk nooit helemaal traceren, maar het laat wel zien dat steeds meer partijen ervan overtuigd zijn dat er nu actie moet worden ondernomen en dat de prijs van CO2 omhoog moet. Deze brief is een krachtig signaal aan de politiek om serieus in actie te komen", zegt Jan Paul van Soest. Hij is onder meer partner bij De Gemeent (coöperatie van zelfstandige adviseurs, denkers en entrepreneurs die samenwerking organiseren tussen sleutelspelers om duurzame oplossingen mogelijk te maken) en voorzitter van de raad van advies van De Groene Zaak (vereniging van 170 bedrijven die vaart willen maken met vergroening van de economie).

"Je moet er niet te geringschattend over doen, want daarmee doe je veel bedrijven onrecht die al langer pleiten voor een wereldwijd klimaatbeleid. Bovendien onderschat je het *prisoner's dilemma* waar bedrijven mee worstelen. Als alleen Europa een CO2-belasting zou invoeren, zet je juist deze bedrijven op achterstand ten opzichte van hun concurrenten elders."

Van Soest is voorstander van een belasting op CO2, "maar we zitten nu eenmaal met het emissiehandelssysteem ETS, en het vervangen ervan kost tijd. Je zou wel een bodemprijs kunnen invoeren. Een deel van de opbrengsten daarvan kun je dan gebruiken voor het ontwikkelen van en investeren in technieken om de CO2-uitstoot van energie-intensieve bedrijven te verminderen."

nismen zich aan de romp van een schip hechten. Zo kunnen deze schepen soepeler varen, waardoor ze minder brandstof verbruiken en minder CO2 uitstoten. Dankzij onze Rediset-additieven kan er asfalt worden gelegd met een lagere meng- en verwerkingstemperatuur, en daarmee een lagere CO2-uitstoot. En onze Dulux Weathershield KeepCool, een buitenverf die tot maar liefst 85 procent meer infraroodstraling reflecteert dan traditionele buitenverven, helpt het energieverbruik in gebouwen tot zo'n 15 procent te verlagen.

Er is dus helemaal geen sprake van een paradox. Het leveren van innovatieve, baanbrekende oplossingen heeft altijd centraal gestaan binnen onze bedrijfsstrategie en vormt een integraal onderdeel van onze ambities. Duurzaamheid is 'business' en onze 'business' draait om duurzaamheid." ■